

Dorpsspiegel Luxwoude

Gemeente Opsterland

2022

Colofon

Dorpsspiegels 2022

Opdrachtgever
Gemeente Opsterland

Projectleiding
Jitske Algra MSc

Onderzoekers
Emma Hofman MSc
Jitske Algra MSc
Mechiel Zantema MEd
Dr. Nienke Broeils

Eindredactie
Maaïke van Dijk

Uitgave
Partoer, consultants en onderzoekers
Leeuwarden, november 2022

Inhoud

Inleiding	4
1 Algemene achtergrondinformatie	5
2 Wonen in Luxwoude & Opsterland	9
2.1 Woonsituatie en kenmerken van de woning	9
2.2 Verduurzaming van woningen in Luxwoude	12
2.3 Verhuizen uit Luxwoude	13
2.4 Waarom het prettig wonen is in Luxwoude	15
3 Onderwijs in Luxwoude	16
3.1 Aanbod van onderwijs in Luxwoude	16
3.2 Reisafstand naar onderwijsvoorzieningen	17
3.3 Kwaliteit van onderwijsvoorzieningen in Luxwoude	17
4 Bewegen & gezondheid	18
4.1 Sportvoorzieningen	18
4.2 Ervaren gezondheid	19
5 Ontmoeten en voorzieningen in Luxwoude	20
5.1 Lidmaatschap maatschappelijke organisaties in Luxwoude	20
5.2 Vrijwilligers in Luxwoude	21
5.3 Tevredenheid over voorzieningen in Luxwoude	21
5.4 Vervoersmogelijkheden	23
5.5 Verbinding inwoners met het dorp Luxwoude	24
6 Zorg in Luxwoude	25
6.1 Zelfstandig wonen in Luxwoude	25
6.2 Ondersteuningsmogelijkheden in Luxwoude en de gemeente	26
7 Nabranders	27

Inleiding

De dorpsspiegels

De gemeente Opsterland heeft in de jaren 2006, 2010, 2014 en 2018 de ervaren leefbaarheid in 15 dorpen in de gemeente gemeten. Het gaat om de dorpen Bakkeveen, Beetsterzwaag/Olterterp, Frieschepalen, Gorredijk, Hemrik, Jonkerslân, Langezwaag, Lippenhuizen, Luxwoude, Nij Beets, Siegerswoude, Ureterp, Terwispel, Tijnje en Wijnjewoude. Om dit op een gedegen manier te doen, maakt de gemeente gebruik van 'dorpsspiegels'. De dorpsspiegels zijn een instrument om inzicht te verkrijgen in de leefbaarheid per dorp. Plaatselijk belangen kunnen dit inzicht gebruiken voor het ontwikkelen van hun dorpsvisies. Ook voor het gemeentelijk beleid zijn de uitkomsten van de dorpsspiegels van grote waarde.

De dorpsspiegels geven per dorp en overkoepelend voor de gemeente inzicht in welke onderdelen volgens de respondenten goed op orde zijn en op welke onderdelen verbetering mogelijk is. Daar waar mogelijk, wordt ook bekeken waar het betreffende dorp of de gemeente als geheel vier jaar geleden stond.

Partoer

De gemeente Opsterland heeft onderzoeksbureau Partoer gevraagd om de dorpsspiegels voor 2022 voor te bereiden en uit te voeren. In dit proces is Partoer, in samenwerking met gemeente Opsterland, verantwoordelijk geweest voor het opstellen, het programmeren en het analyseren van de vragenlijst. Daarnaast heeft Partoer dorpsgesprekken voorbereid en geleid. Ten slotte hebben de onderzoekers van Partoer deze rapportage en de andere dorpsrapportages opgesteld.

Rapportage

De resultaten van de dorpsspiegels zijn in afzonderlijke dorpsrapportages per dorp inzichtelijk gemaakt. Daarnaast is een overall rapportage geschreven waar alle resultaten van Opsterland als geheel zijn beschreven. Relevante informatie uit de dorpsgesprekken is ook meegenomen in de rapportages.

1 Algemene achtergrondinformatie

In dit hoofdstuk leest u algemene informatie over de inwoners van Luxwoude die de vragenlijst tussen 16 mei en 8 juni 2022 hebben ingevuld. Ter aanvulling op de gegevens uit de vragenlijst is op 15 juni 2022 in Luxwoude een dorpsgesprek georganiseerd waarbij met inwoners is gesproken over de eerste resultaten van deze dorpspiegels. Relevante opmerkingen uit dit gesprek zijn zowel in de lopende tekst als door middel van quotes toegevoegd aan deze rapportage. Alle percentages in dit onderzoek zijn afgerond op hele getallen. Daardoor wijken de percentages in sommige gevallen iets af van 100 (hoger of lager).

Aantal inwoners Luxwoude & gemeente Opsterland inclusief respons

Dorp	Inwonersaantal 2022	Inwonersaantal 2018	Inwonersaantal 2013	Inwonersaantal 2009	Vershil 2018-2022
Luxwoude	437	443	441	418	-6 inwoners
Gemeente Opsterland	29.770	29.795	29.896	29.780	-25 inwoners

De vragenlijst is verzonden aan

Dorp	Aantal inwoners 2022	Verzonden brieven	Digitale respons	Schriftelijke vragenlijst	Totale respons	Responspercentage
Luxwoude	437	160	48	2	50	31%
Gemeente Opsterland	29.770	12.457	2.694	96	2.790	22%

In Luxwoude is een totale respons van 50 ingevulde vragenlijsten. Gedurende de vragenlijst is een aantal respondenten gestopt. Respondenten die de vragenlijst t/m vraag 20 hebben ingevuld, zijn meegenomen als respondent in de analyse. Na vraag 21 zijn in Luxwoude 3 respondenten gestopt met het invullen van de vragenlijst.

In 2018 zijn in Luxwoude 25 vragenlijsten ingevuld. In absolute aantallen zijn in Luxwoude in 2022 dus 25 vragenlijsten meer ingevuld dan in 2018.

Deelnemers dorpsgesprek

Aan het eind van de vragenlijst konden respondenten aangeven of zij uitgenodigd wilden worden voor een dorpsgesprek. Deze gesprekken zijn, bij interesse van inwoners, in elk dorp georganiseerd. Tijdens een dorpsgesprek werden de eerste resultaten dan de dorpspiegels uit dat betreffende dorp gepresenteerd. Door middel van het gesprek is meer duiding aan deze resultaten gegeven.

In Luxwoude hebben negen inwoners aangegeven uitgenodigd te willen worden voor de dorpsavond. Eén inwoner heeft zich uiteindelijk aangemeld voor het gesprek en zes mensen waren aanwezig in het dorps huis van Luxwoude.

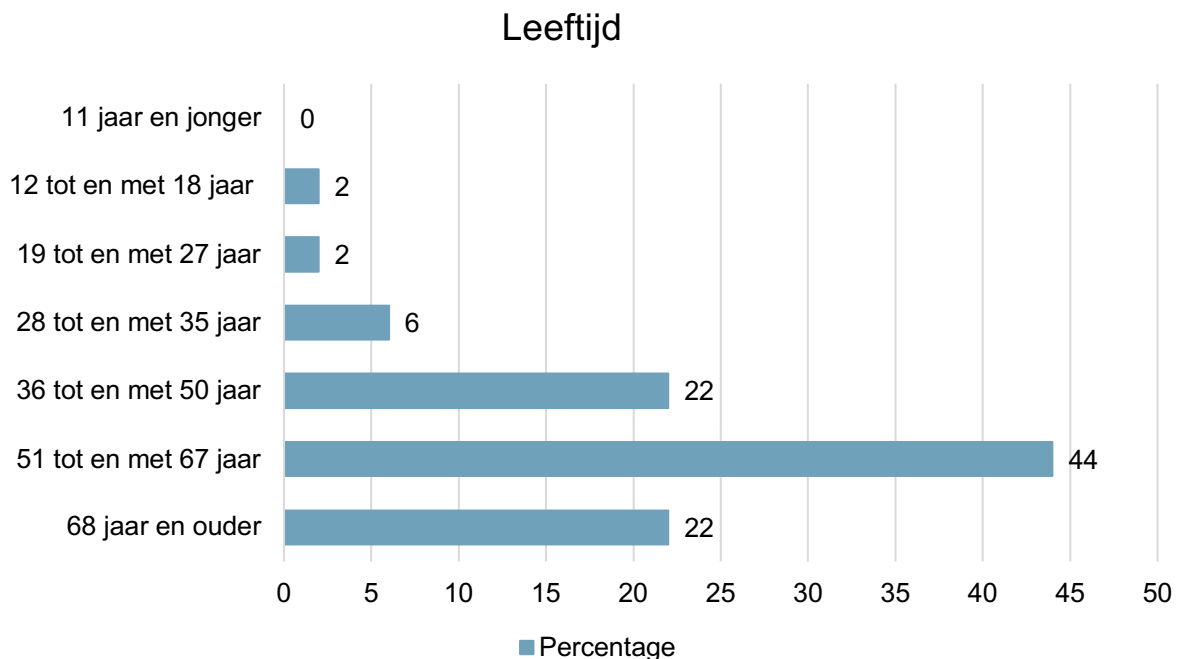
Woonduur dorp & gemeente

	0-2 jaar	2-5 jaar	5 – 10 jaar	10 – 20 jaar	20 jaar en langer
In het dorp Luxwoude	2%	12%	10%	22%	54%
In de gemeente Opsterland	2%	12%	6%	20%	60%

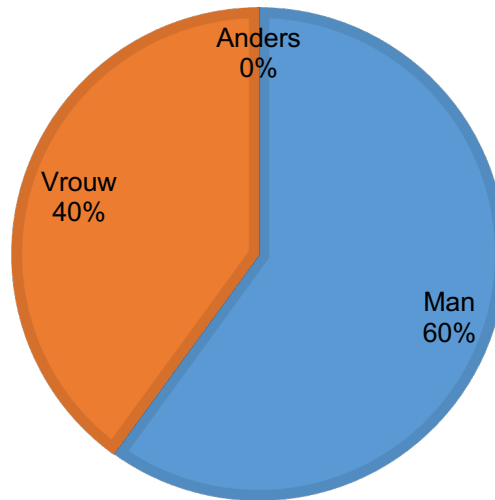
Hierboven is weergegeven wat de woonduur van de respondenten is in percentages. Het valt op dat het merendeel van de respondenten al langer dan 20 jaar in Luxwoude woont (54%).

Leeftijd en geslacht

De vragenlijst is door respondenten met diverse leeftijden ingevuld. Hieronder wordt per leeftijdscategorie beschreven hoe oud de respondenten zijn. Hierin valt op dat de meerderheid van de respondenten in Luxwoude tussen de 51 en 67 jaar is (42%). In 2018 was wat de grootste groep respondenten tussen de 65 en 75 jaar (25%).

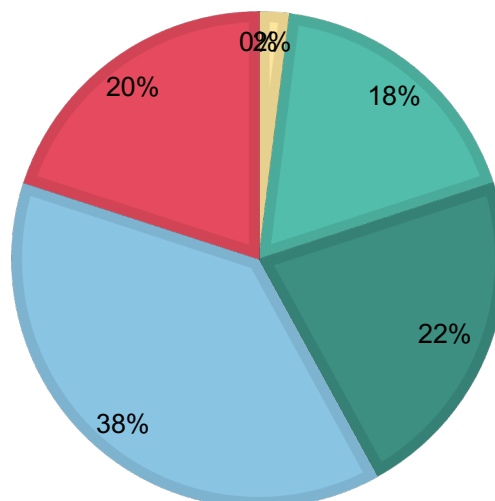
Geslacht

Hoogst genoten opleiding

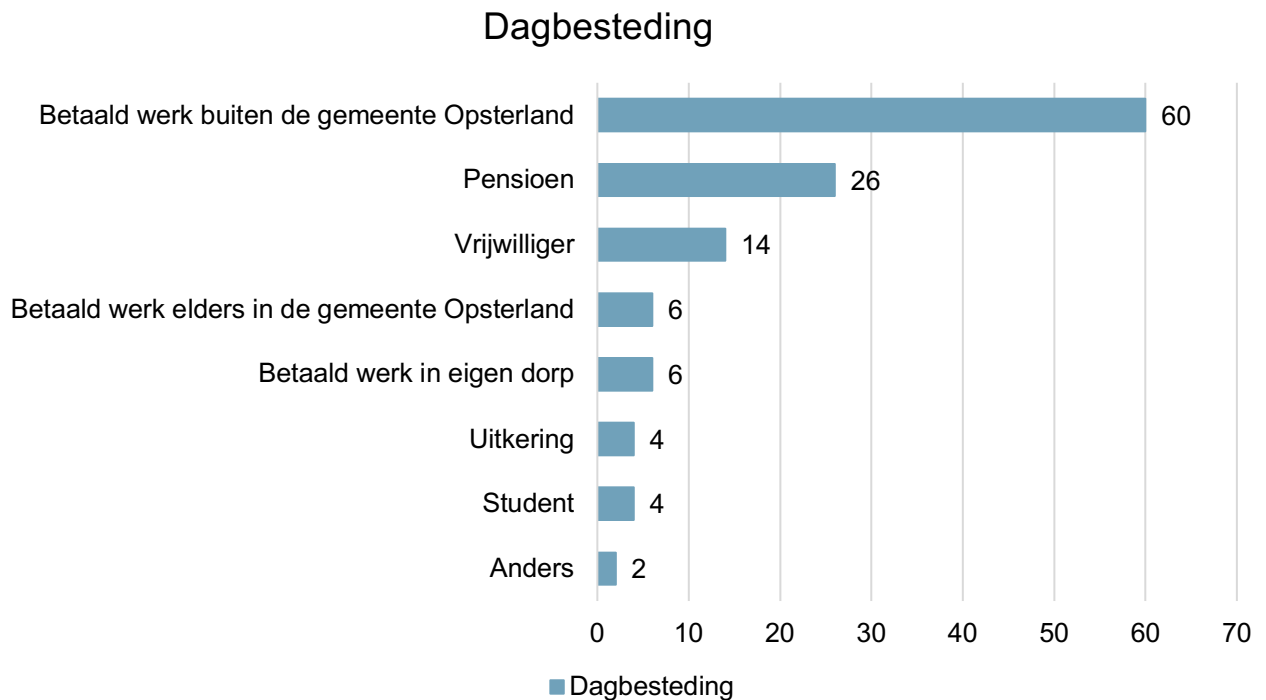
De meeste respondenten in Luxwoude geven aan dat zij het hbo als hoogst genoten opleiding hebben afgemaakt (38%). Daarnaast heeft 22% het mbo afgemaakt. 2% de basisschool als hoogste opleiding afgemaakt.

Hoogst genoten opleiding

Dagbesteding

De meeste respondenten in Luxwoude hebben betaald werk buiten de gemeente Opsterland (60%). 26% is met pensioen, dit komt overeen met het percentage 65+ers dat de vragenlijst heeft ingevuld. In 2018 gaf 88% van de respondenten aan werk buiten de gemeente Opsterland te hebben. Doordat de steekproef en respons in 2018 anders was, hoeft dit niet te betekenen dan in absolute aantallen minder mensen buiten Opsterland zijn gaan werken vanuit Luxwoude. Bij anders wordt ondernemer genoemd.

Bij deze vraag waren meerdere antwoorden mogelijk. Daardoor is het totaal van de percentages meer dan 100%.

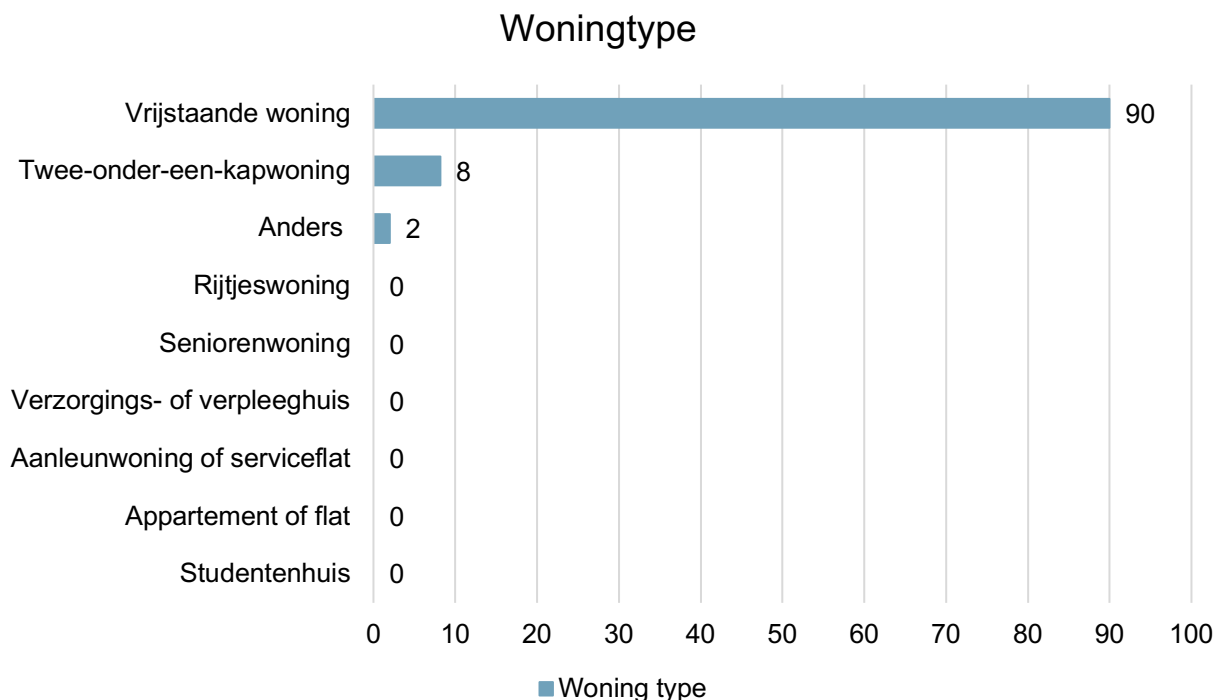
2 Wonen in Luxwoude & Opsterland

Dit hoofdstuk gaat in op het wonen in Luxwoude en Opsterland. Er zijn vragen gesteld over de woonsituatie van respondenten, verduurzaming van de woning en verhuizen.

2.1 Woonsituatie en kenmerken van de woning

Woonsituatie & Huur- of koopwoning

De meeste respondenten geven aan een in een vrijstaande woning te wonen (90%), 8% woont in een twee-onder-een-kapwoning, Bij anders wordt een geschakelde woning genoemd.

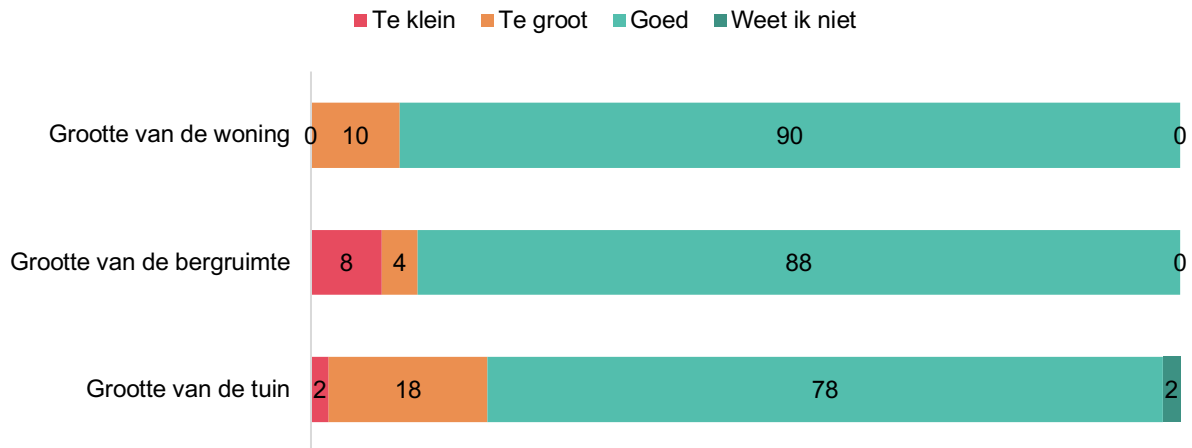
Van al deze woningen is 96% een koopwoning en 4% een huurwoning. De respondenten die in een huurwoning wonen, geven aan in een twee-onder-een-kapwoning te wonen. Respondenten met een koopwoning wonen met name in een vrijstaande woning (94%).

Tijdens het dorpsgesprek wordt erkend dat er weinig huurwoningen in het dorp zijn. Aanwezigen geven aan dat starters daar ook tegenaan lopen, die kunnen vaak niet kopen vanwege de huizenprijzen, maar huurwoningen komen bijna nooit vrij: *“De dorpen zijn in de lead als het gaat om wat wij willen met de woningen, we kijken nu nog veel naar de gemeente, maar we kunnen ook onze eigen rol sterker pakken.”*

Grootte van de woning

Over het algemeen zijn respondenten tevreden over de grootte van hun woonruimte. Er zijn geen grote verschillen te zien tussen mensen die in een huur- of een koopwoning wonen. Alle respondenten die hun woning als te groot beoordelen, wonen in een vrijstaande woning.

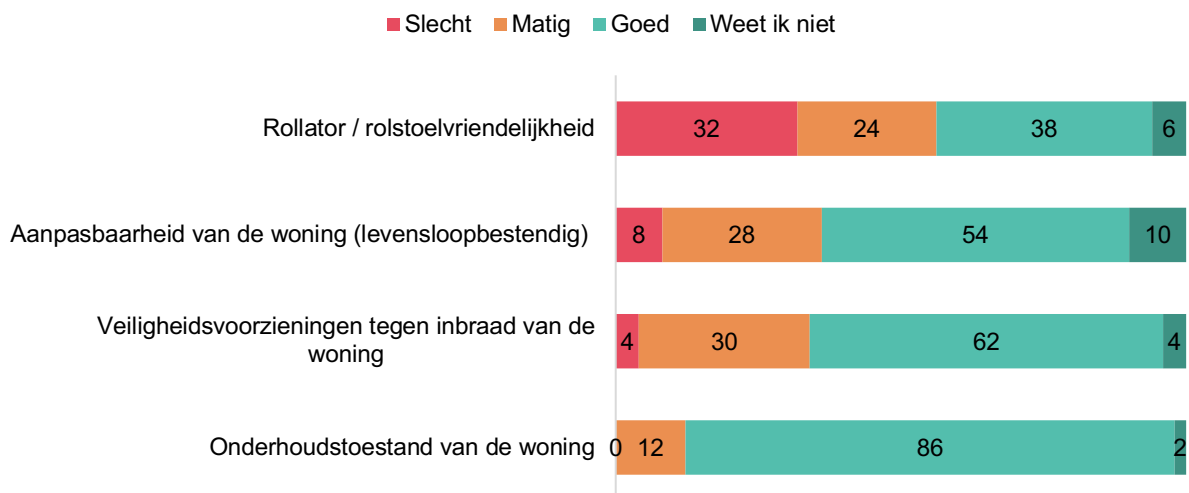
Grootte van de woning

Kenmerken van de woning

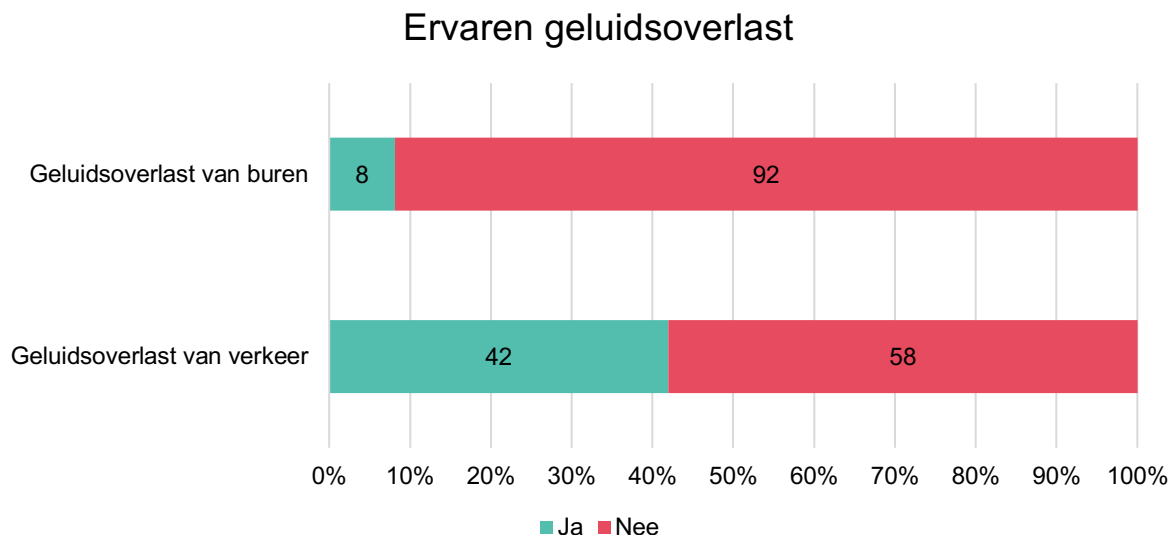
Ook de kenmerken van de woning worden door de meeste respondenten als goed bevonden. Wel valt op dat een groter percentage van de respondenten de rollator/rolstoelvriendelijkheid van de woning als slecht tot matig beoordeelt (56%). Dit komt in grote lijnen overeen met de resultaten van vier jaar geleden. Er zijn geen grote verschillen te zien tussen respondenten die in een huur- of een koopwoning wonen. In de dorpsgesprekken komt regelmatig naar voren dat dit ook met het bouwjaar van de woningen te maken kan hebben. Relatief oudere woningen, zijn (nog) niet goed voorbereid op rolstoelen of rollators. Ook is het mogelijk dat respondenten nog niet in de leeftijdsfase zitten om hierover na te (moeten) denken.

Kenmerken van de woning

Geluidsoverlast

Er zijn meer respondenten die geluidsoverlast van het verkeer ervaren (42%) dan van de burens (8%).

Tijdens het dorpsgesprek komt de geluidsoverlast door verkeer ook ter sprake. Er zijn gesprekken geweest met de gemeente over een geluidswal of bomen, maar toen was het geluid onder de norm. Plaatselijk Belang geeft aan het gesprek met de gemeente weer op te starten.

“We zitten heel dicht op de snelweg, als de wind verkeerd staat en je let erop hoor je het echt goed. Vijf jaar geleden is er fluister zoab gelegd, dat helpt wel. Maar het is nooit stil.”

(Quote dorpsgesprek)

Waardering woning & veiligheid dorp

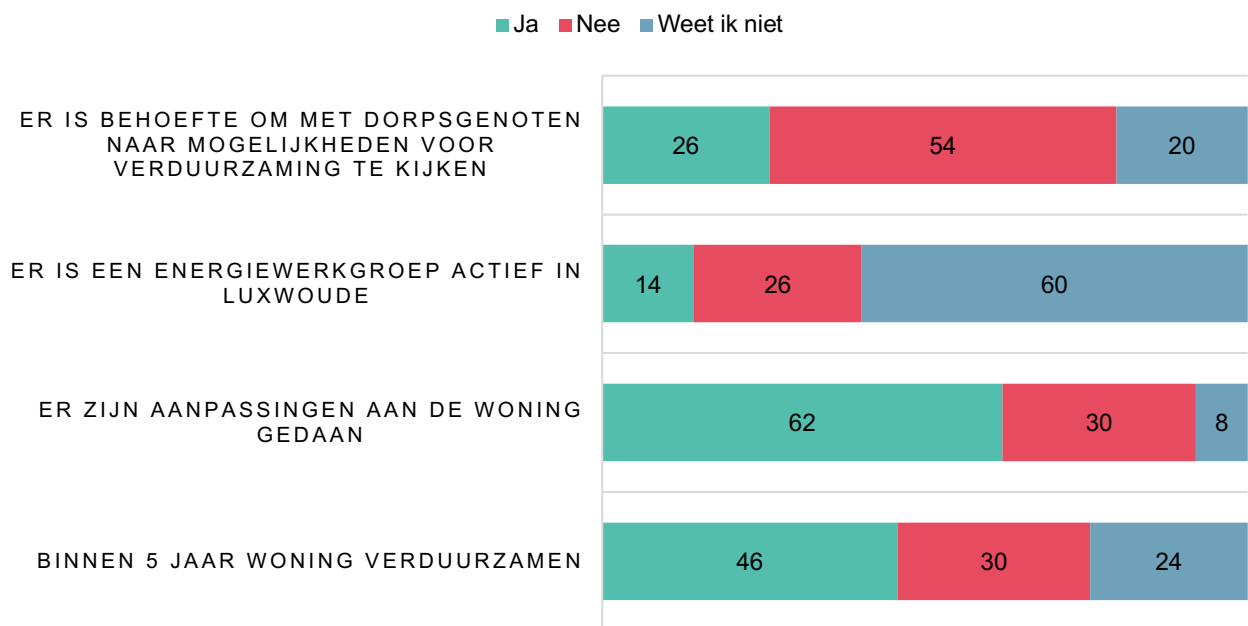
In Luxwoude beoordelen de respondenten hun woning gemiddeld met een 8,2. In Opsterland als geheel is dit een 8,1. In 2018 gaven de respondenten in Luxwoude hun woning gemiddeld een 8,1.

Respondenten beoordelen de veiligheid in hun dorp gemiddeld met een 7,5. In Opsterland als geheel is dit een 7,6. In 2018 gaven de respondenten in Luxwoude de veiligheid in hun dorp gemiddeld een 6,9.

2.2 Verduurzaming van woningen in Luxwoude

Een groot deel van de respondenten geeft aan al aanpassingen aan de woning te hebben gedaan op het gebied van verduurzaming (62%). 46% geeft aan dit binnen vijf jaar van plan te zijn. Van de respondenten die aangeeft binnen vijf jaar de woning te willen verduurzamen, geeft 74% aan ook al aanpassingen te hebben gedaan. Zij willen hun huis dus verder verduurzamen. 26% heeft nog geen aanpassingen gedaan en is dat binnen vijf jaar van plan. In deze resultaten is ook gekeken naar opvallende verschillen tussen verschillende leeftijdscategorieën en opleidingsniveaus van de respondenten. In Luxwoude is daarin niets opvallends te zien.

Verduurzamen

26% van de respondenten heeft er behoefte aan om met dorpsgenoten naar mogelijkheden voor verduurzaming te kijken en 14% geeft aan dat er een energiewerkgroep actief is in Luxwoude. Tijdens het dorpsgesprek geven aanwezigen aan dat er inderdaad een energiewerkgroep is, samen met omliggende dorpen. Maar deze is nog niet zo actief, dus het is niet raar dat het merendeel van de respondenten hier nog niet van weet. Aanwezigen lopen er tegenaan dat verduurzamen een individuele opgave is, mensen moeten zelf (veel) investeren. Oudere woningen (zoals boerderijen uit de 19^e eeuw) zijn volgens hen niet energieneutraal te maken.

“Er is een discrepantie tussen wat de provincie en de gemeente wil. In het coalitieakkoord staat dat de gemeente ruimte wil bieden voor kleine windmolens. Terwijl de provincie dat niet wil omdat het niet rendabel zou zijn.”

(Quote dorpsgesprek)

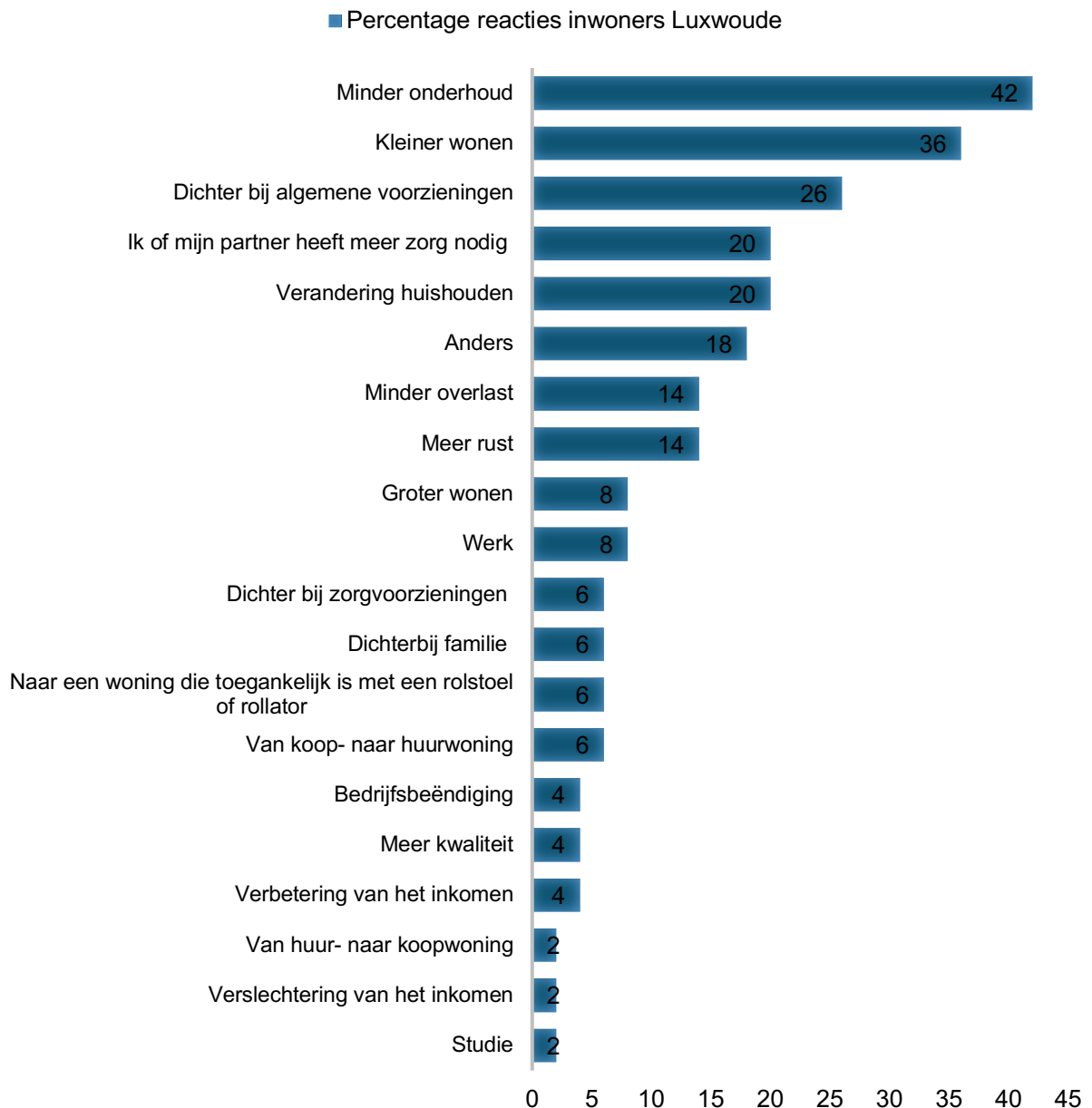
2.3 Verhuizen uit Luxwoude

Waarom verhuizen?

Van alle respondenten geeft 30% aan er nu aan te denken om te verhuizen. De overige 70% denkt hier nu niet over na. In 2018 dacht 24% van de respondenten eraan om te verhuizen.

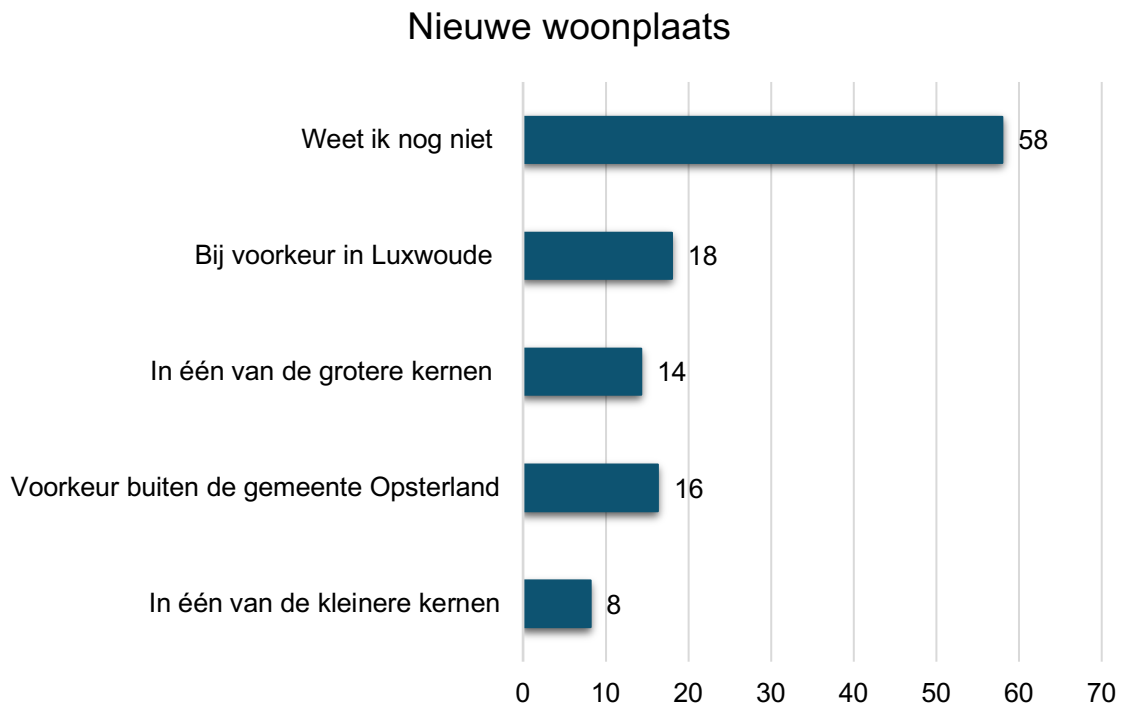
Wanneer men toch zou moeten verhuizen, lijkt de meest voor de hand liggende reden minder onderhoud (42%). In 2018 was dit ook de meest genoemde reden (50%). Daarna worden kleiner wonen (36%), dichterbij algemene voorzieningen wonen (26%), zorg (20%) en verandering van huishouden (20%) genoemd. Bij 'anders' noemen respondenten dat zij niet willen verhuizen, dat zij naar een ander land of naar hun 'droomhuis' willen verhuizen. Ook een huis met meer ruimte of een eigen huis wordt als reden genoemd. Een respondent noemt de Lelylijn als reden om mogelijk te willen verhuizen.

Verhuisredenen

Locatie nieuwe woonplaats

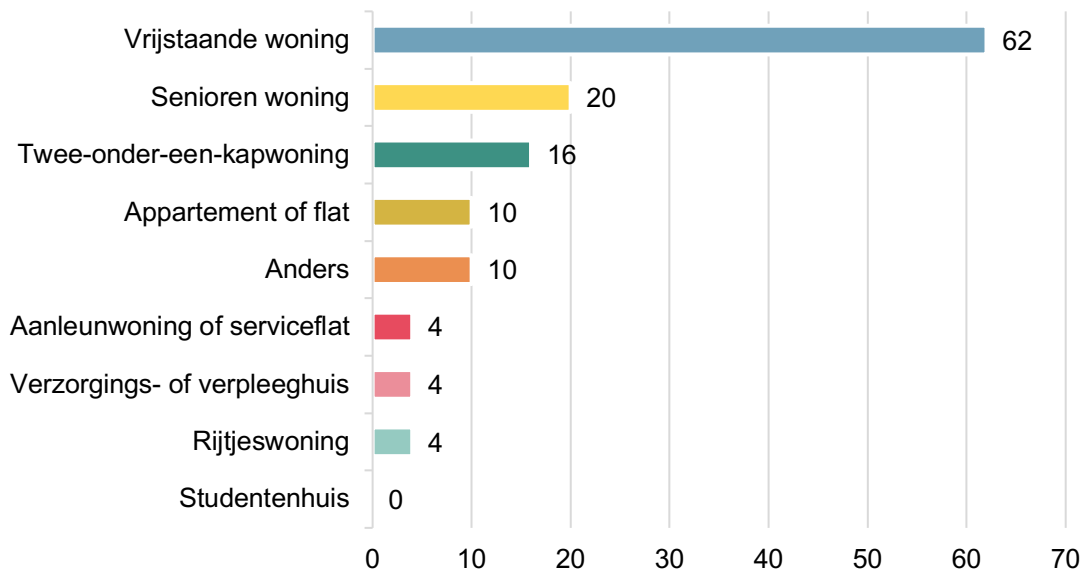
Wanneer men zou moeten verhuizen, weet het merendeel van de respondenten nog niet waar zij naartoe willen verhuizen (58%). 18% van de respondenten blijft bij voorkeur in Luxwoude wonen. Vier jaar geleden wist 67% van de respondenten nog niet wat de nieuwe woonplaats zou worden. Er waren toen geen respondenten die aangaven bij voorkeur binnen Luxwoude te verhuizen.

Type woning

De meeste respondenten verhuizen het liefste naar een vrijstaande woning (62%), wanneer zij zouden moeten verhuizen. 20% zou dan graag naar een seniorenwoning verhuizen en 16% naar een twee-onder-een-kapwoning. Vier jaar geleden gaf ook het merendeel van de respondenten aan naar een vrijstaande woning te willen verhuizen. Bij anders noemen respondenten een senioren collectief project of een Knarrenhof.

Gewenste woning bij verhuizing

2.4 Waarom het prettig wonen is in Luxwoude

Hieronder volgt een greep uit de, door de inwoners van Luxwoude, genoemde redenen waarom het prettig wonen is in Luxwoude.

Veel respondenten geven aan dat zij graag in Luxwoude wonen, omdat het een rustig dorp is met een gemoedelijke sfeer. Inwoners kennen elkaar en staan over het algemeen voor elkaar klaar. Ook vinden de inwoners van Luxwoude het prettig dat zij dicht bij de snelweg wonen en dus snel onderweg zijn. Al wordt de snelweg ook af en toe als veroorzaker van overlast genoemd. Wel wordt genoemd dat het jammer is dat een aantal voorzieningen verdwijnen uit het dorp.

“Ondanks het gemis van een aantal voorzieningen (sport, school verdwijnt) is het wel een heel sociaal en gezellig dorp. We doen met z'n allen ons best om het leefbaar te houden.”

(Quote respondent dorpspiegels)

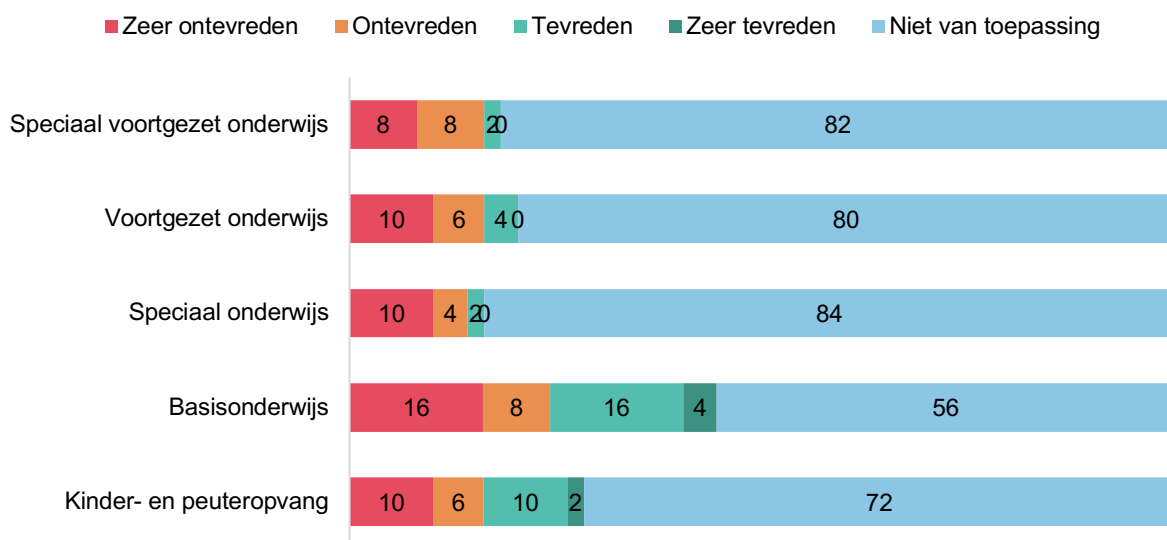
3 Onderwijs in Luxwoude

In dit hoofdstuk is beschreven hoe de respondenten denken over het aanbod, de reisafstand en de kwaliteit van de onderwijsvoorzieningen in Luxwoude. In Luxwoude valt het merendeel van de respondenten in de leeftijdscategorie 50+, hierdoor is bij dit onderdeel veel 'niet van toepassing' ingevuld. Daarnaast zijn voorzieningen, zoals het basisonderwijs, speciaal voortgezet onderwijs, voortgezet onderwijs en speciaal onderwijs niet aanwezig in Luxwoude. Daarom is het moeilijk om gefundeerde uitspraken over dit onderdeel van het onderzoek te doen. Wel is in Luxwoude te zien dat met name op het basisonderwijs en de kinder- en peuteropvang gereageerd is door respondenten.

3.1 Aanbod van onderwijs in Luxwoude

Van de respondenten die iets kunnen zeggen over het aanbod van onderwijsvoorzieningen in Luxwoude is het merendeel ontevreden. Dit wijkt af van de andere dorpen in Opsterland. Met name over het basisonderwijs en de kinder- en peuteropvang geeft zo'n 15-25% aan ontevreden tot zeer ontevreden te zijn. In de open vragen van deze dorpspiegels komt ook regelmatig terug dat respondenten het jammer vinden dat de school gaat verdwijnen. Dit kan een verklaring zijn voor deze negatieve beoordeling. Voor de overige respondenten was deze vraag niet van toepassing.

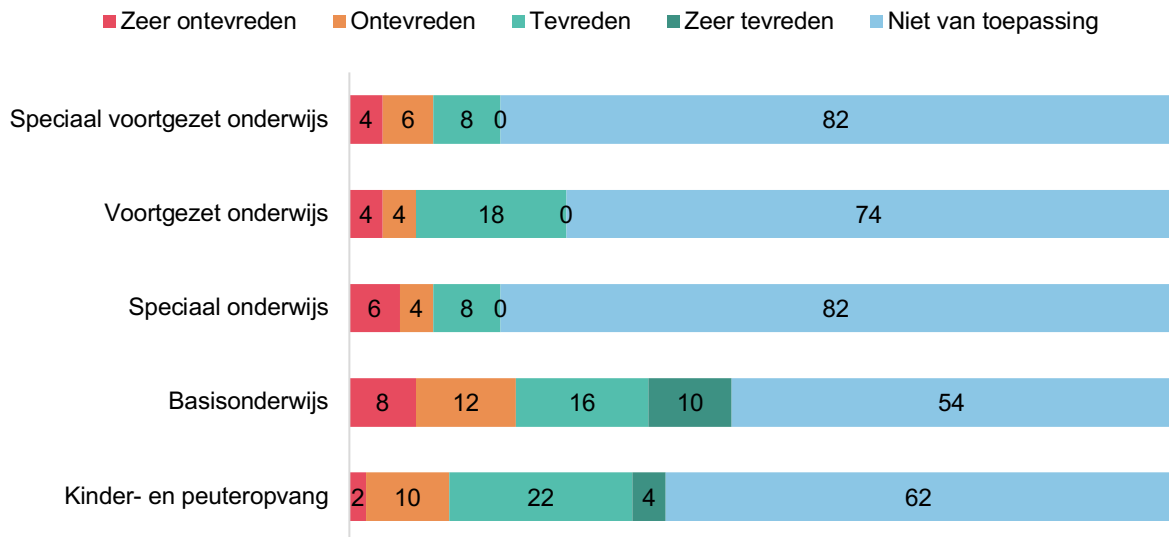
Tevredenheid over aanbod van onderwijsvoorzieningen

3.2 Reisafstand naar onderwijsvoorzieningen

Ook de reisafstand tot onderwijsvoorzieningen is voor veel respondenten niet van toepassing. Daar waar respondenten er wel iets over kunnen zeggen, met name met betrekking tot het basisonderwijs en de kinder- en peuteropvang, is men tevreden tot zeer tevreden. Al geeft bij het basisonderwijs 20% van de respondenten nog aan ontevreden te zijn over de reisafstand tot de onderwijsvoorziening.

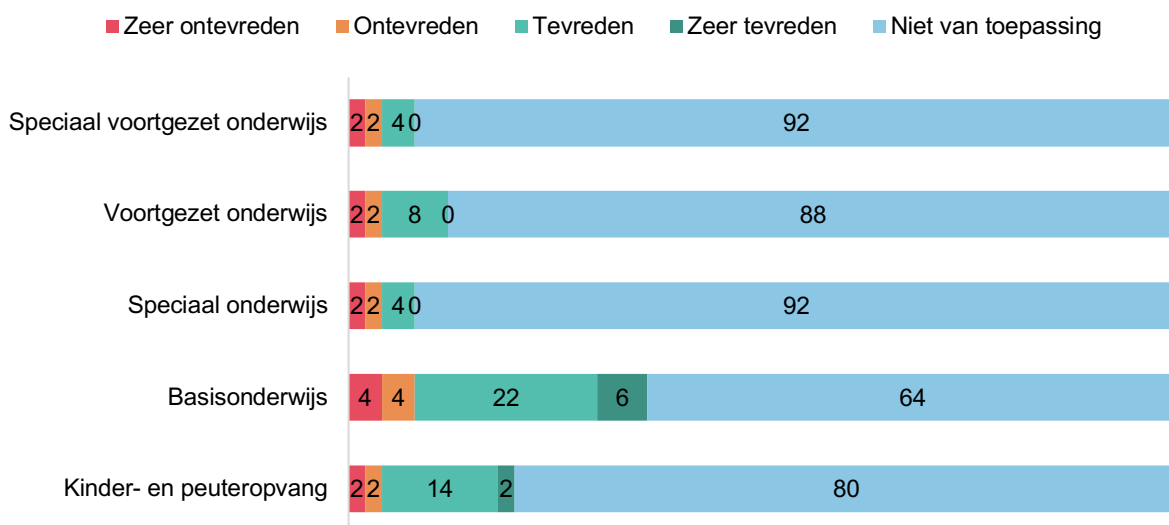
Tevredenheid over reisafstand tot onderwijsvoorzieningen

3.3 Kwaliteit van onderwijsvoorzieningen in Luxwoude

De meeste respondenten geven ook bij de kwaliteit van de onderwijsvoorzieningen aan dat dit niet van toepassing is voor hen. Over het basisonderwijs en de kinder- en peuteropvang is men over het algemeen tevreden tot zeer tevreden.

Tevredenheid over kwaliteit van onderwijsvoorzieningen

4 Bewegen & gezondheid

In dit hoofdstuk is aan respondenten gevraagd of zij lid zijn van een sportvereniging, hoe zij de sportvoorzieningen in hun dorp ervaren en hoe zij hun gezondheid over het algemeen ervaren.

4.1 Sportvoorzieningen

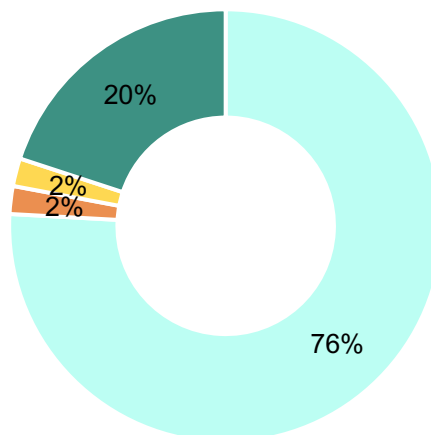
Lidmaatschap sportvoorzieningen

Voor dit onderdeel is bevestigd of respondenten passief lid (alleen als lid ingeschreven), deelnemer (ook deelnemen aan activiteiten), actief lid (bestuursfunctie/organiseren van activiteiten) of geen lid zijn van een sportvereniging in hun dorp.

De meeste respondenten geven aan geen lid te zijn van een sportvereniging (76%). 24% is actief lid, passief lid of deelnemer bij een sportvereniging. Tijdens het dorpsgesprek geven aanwezigen aan dat veel inwoners van het dorp buiten het dorp lid zijn van een sportvereniging. Er is ook linedance en bootcamp, maar de aanwezigen verwachten dat mensen dit niet hebben ingevuld als sportvereniging. Ook werd er hardlopen georganiseerd in het dorp, maar dat is nu gestopt.

Lidmaatschap sportvereniging

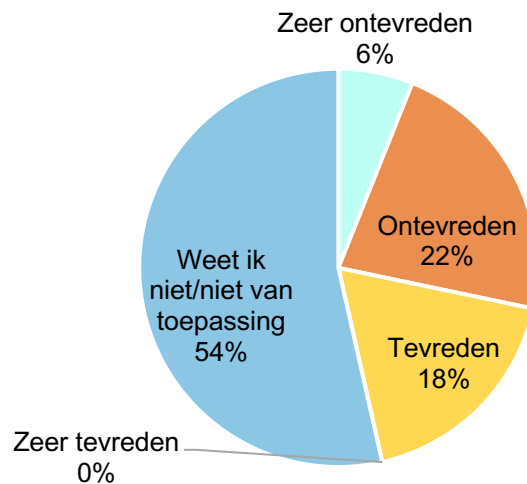
■ Geen lid ■ Passief lid ■ Deelnemer ■ Actief lid

Tevredenheid over de sportvoorzieningen

18% van de respondenten geeft aan tevreden te zijn over de sportvoorziening. 28% is ontevreden tot zeer ontevreden en 54% kan hier geen uitspraak over doen. Van de actieve leden is 60% ontevreden tot zeer ontevreden over de sportvoorziening. Hierbij moet wel de kanttekening geplaatst worden dat het ook best mogelijk is, dat respondenten aangesloten zijn bij een sportvereniging buiten Luxwoude.

Tevredenheid over sportvoorzieningen

4.2 Ervaren gezondheid

Het merendeel van de respondenten uit Luxwoude (78%) ervaart zijn/haar gezondheid als goed. Niemand geeft aan dit als slecht te ervaren. 12% van de respondenten ervaart zijn/haar gezondheid als uitstekend en 10% als matig. Dit percentage is vergelijkbaar met Opsterland als geheel. Daar ervaart 14% de gezondheid als uitstekend en 70% als goed. 1% van de respondenten over heel Opsterland ervaart zijn/haar gezondheid als slecht. Vier jaar geleden beoordeelde men de gezondheid in Luxwoude gemiddeld met een 7,8.

5 Ontmoeten en voorzieningen in Luxwoude

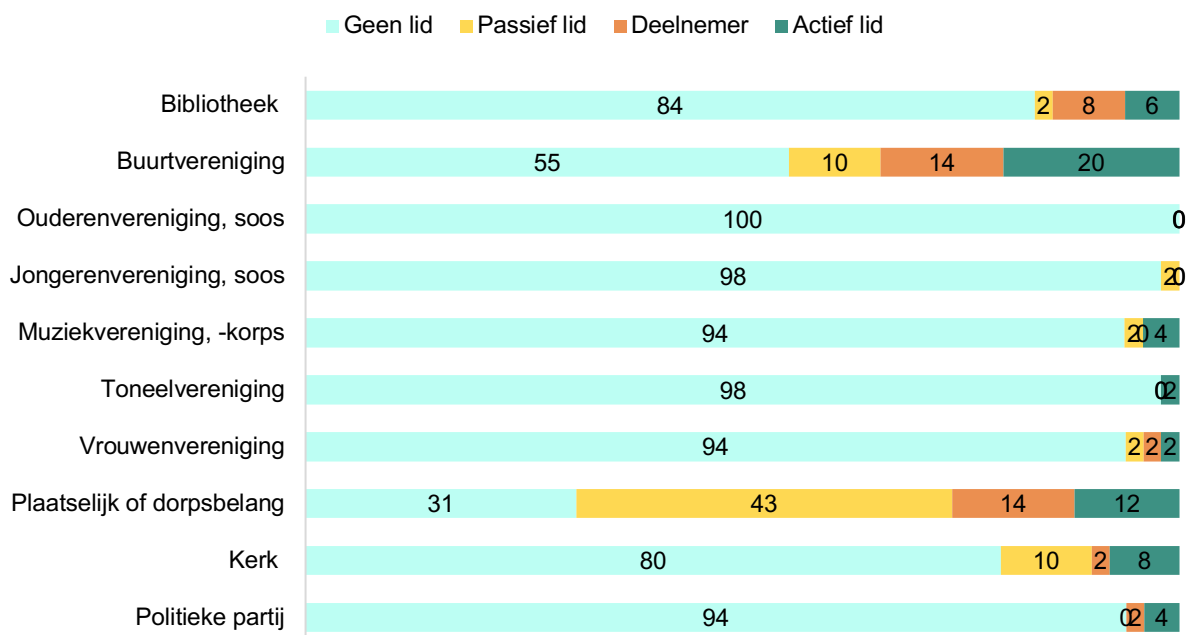
Dit hoofdstuk gaat over de maatschappelijke betrokkenheid van de inwoners uit Luxwoude. Er is bevestigd of zij lid zijn van maatschappelijke organisaties en of zij als vrijwilliger actief zijn. Verder is bevestigd in hoeverre inwoners van Luxwoude tevreden zijn over de voorzieningen in het dorp en of zij ook nog voorzieningen missen.

5.1 Lidmaatschap maatschappelijke organisaties in Luxwoude

Voor dit onderdeel is bevestigd of respondenten passief lid (alleen als lid ingeschreven), deelnemer (ook deelnemen aan activiteiten), actief lid (bestuursfunctie/organiseren van activiteiten) of geen lid zijn van een maatschappelijke organisatie in hun dorp.

In Luxwoude valt op dat veel respondenten betrokken zijn bij het Plaatselijk Belang. Slechts 31% van de respondenten geeft aan geen lid te zijn: *“Iedereen wil de dorpskrant, daarom zijn zij lid van het Plaatselijk Belang en nieuwe inwoners worden actief aangeschreven.”*. Daarnaast geeft 44% van de respondenten aan betrokken te zijn bij een buurtvereniging. Ook is 20% van de respondenten betrokken bij de kerk.

Lidmaatschap maatschappelijke organisatie

Vier jaar geleden gaf 16% van de respondenten aan deel te nemen aan een muziekvereniging of -korps. Dat is een verschil ten opzichte van dit jaar (6% is betrokken). Ook bij de bibliotheek zijn dit jaar minder respondenten betrokken, namelijk 16% tegenover 26% vier jaar geleden.

5.2 Vrijwilligers in Luxwoude

47% van de respondenten geeft aan als vrijwilliger actief te zijn. Zij voeren, in allerlei functies en organisaties, verschillende taken uit:

- Ondersteunen bij activiteiten in het dorp wanneer dit nodig is;
- Stichting zweefmolen Luxwoude;
- Plaatselijk Belang;
- Ouderraad en oudervereniging op school;
- Mantelzorger;
- Hospice Heerenveen;
- Dorpshuis;
- Hartveilig;
- Omgeving schoonhouden;
- Sportvereniging, zoals ijsvereniging, voetbal en biljart;
- Buurtvereniging;
- Energiecoach;
- Zelfhulpgroep;
- Code Hans Opsterland;
- Stichting Inclusief Bewegen.

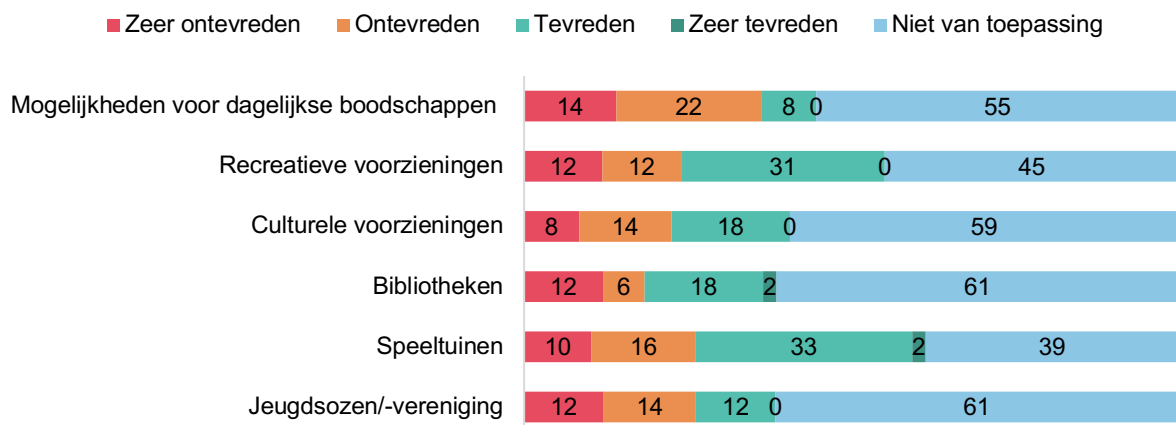
Aanwezigen tijdens het dorpsgesprek geven aan dat het dorp, met hulp van de gemeente, een nieuw dorpshuis heeft opgebouwd. Daarnaast heeft het dorp een eigen zweefmolen, schiettent en kop van jut. Dit is alleen voor eigen gebruik en vraagt veel inzet en onderhoud.

5.3 Tevredenheid over voorzieningen in Luxwoude

Tevredenheid over voorzieningen in Luxwoude

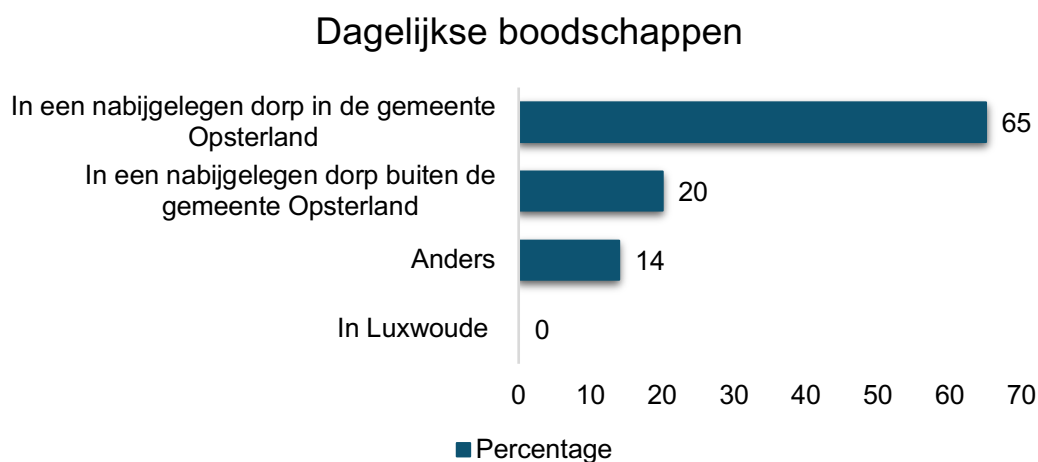
Daar waar respondenten een uitspraak kunnen doen over de verschillende voorzieningen in hun dorp, zijn zij relatief positief. Wel valt op dat respondenten vaker ontevreden zijn over de mogelijkheden voor dagelijkse boodschappen in Luxwoude. Ook over speeltuinen, jeugdsozen en recreatieve voorzieningen is een deel van de respondenten ontevreden. Aanwezigen bij het dorpsgesprek spreken zich iets gematigder uit: *“Als je iets meer wilt, zoek je het ergens anders wel op, en anders verhuis je maar naar een ander dorp.”*

Tevredenheid over diverse voorzieningen

Dagelijkse boodschappen

Het merendeel van de respondenten geeft aan hun boodschappen in een nabijgelegen dorp in de gemeente Opsterland te doen. Ook worden boodschappen buiten de gemeente Opsterland gedaan. Bij 'anders' geven de respondenten aan dat ze zowel binnen als buiten gemeente Opsterland boodschappen doen. Heerenveen en Drachten worden hierbij genoemd. Ook worden boodschappen thuisbezorgd.

Gemiste voorzieningen in dorp

43% van de respondenten geeft aan voorzieningen te missen in Luxwoude. Hierbij worden de volgende voorzieningen genoemd:

- Winkels, een café en een supermarkt (zoals Lidl of Aldi)
- Sportvoorzieningen, zoals een tennisbaan en openbare fitness attributen
- De school wanneer deze sraks wordt opgeheven
- Kinderopvang
- Iets voor de jeugd uit het eigen dorp
- Seniorenwoningen, zodat er weer woningen vrijkomen voor de jeugd.
- Veilige onderhouden wandelroutes/paden
- Goed verlicht fietspad
- Dorpswinkel
- Activiteitenbord
- Goede verlichting achterin op t sportveld/ijsbaan
- Kwalitatiever groenbeheer (ecologisch/biologisch)
- Kerktoren

Een aantal respondenten geeft aan dat er niets is in het dorp, dat het een leefdorp is zonder voorzieningen.

“Een verbindende dorpsvoorziening in het hart van het dorp. Met het vertrek van de school wordt het dorp nog minder levendig, waarbij de gemeente geen maatregelen treft om goede voorzieningen te stimuleren zoals mogelijkheden voor eet karren, goede bushalte of dorpskern.”

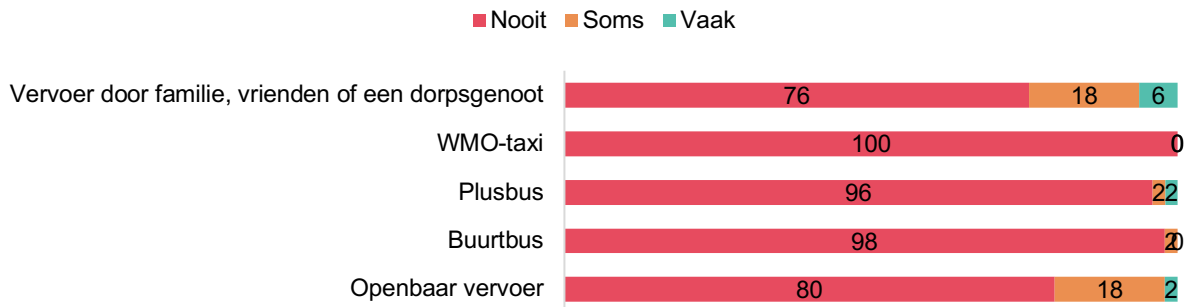
(Quote respondent dorpspiegels)

5.4 Vervoersmogelijkheden

Gebruik diverse vervoersmogelijkheden

Het merendeel van de respondenten maakt nooit gebruik van onderstaande vervoersmogelijkheden.

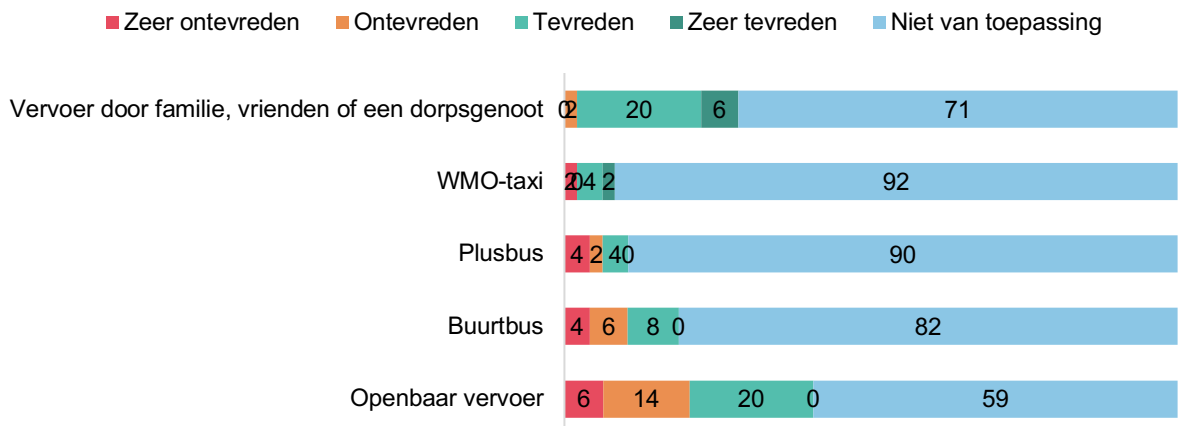
Gebruik diverse vervoersmogelijkheden

Tevredenheid over de vervoersmogelijkheden

Voor veel respondenten is de vraag over hoe tevreden zij zijn over de vervoersmogelijkheden niet van toepassing. Dit komt doordat zij in de vorige vraag al hebben aangegeven dat zij hier vrijwel nooit gebruik van maken. Een deel geeft aan (zeer) ontevreden te zijn over het openbaar vervoer (20%).

Tevredenheid over de vervoersmogelijkheden

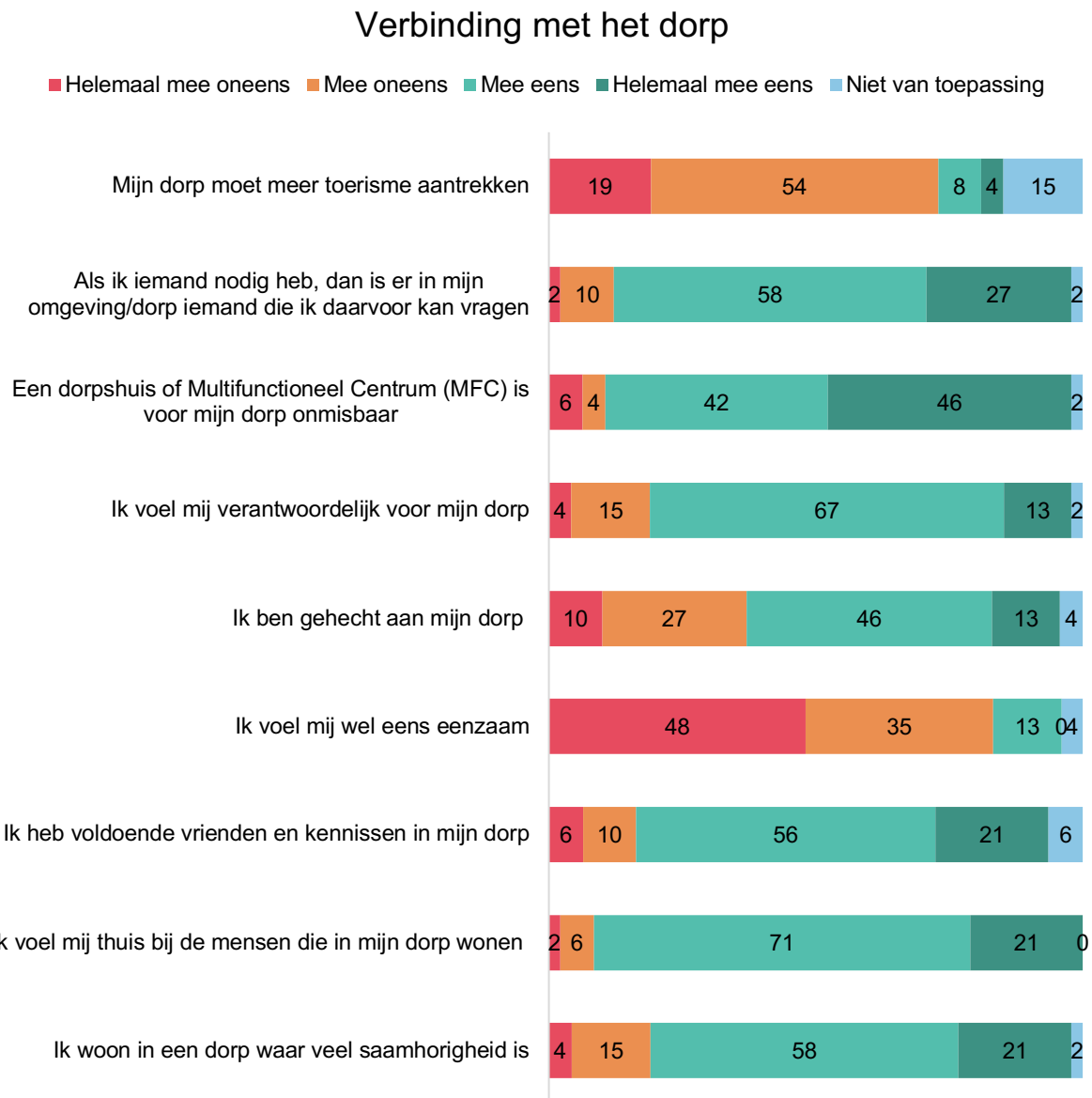
Dat er op het gebied van het openbaar vervoer iets gemist wordt, komt ook naar voren in het dorpsgesprek.

“Er is geen bushalte in het dorp. En het is jammer dat er geen belbus meer is. Misschien komen mensen daarom hier ook niet wonen. Als leerlingen straks een dorp verderop naar school moeten, is er misschien wel weer een kans dat er een bus komt. De zelfstandigheid gaat nu verloren, hoewel veel mensen op leeftijd hun kinderen nog in het dorp hebben wonen die ze helpen met vervoer.”

(Quote dorpsgesprek)

5.5 Verbinding inwoners met het dorp Luxwoude

Om te onderzoeken hoe de respondenten uit Luxwoude denken over de verbinding met hun dorp is een aantal stellingen aan hen voorgelegd. Zij konden aangeven in hoeverre zij het hiermee eens of oneens zijn.

Het valt op dat er veel saamhorigheid wordt ervaren in Luxwoude. Ook voelen respondenten zich thuis in hun dorp en hebben zij voldoende vrienden en kennissen. Zo'n 80% van de respondenten is het (helemaal) eens met deze stellingen. Deze resultaten komen in grote lijnen overeen met de percentages van vier jaar geleden.

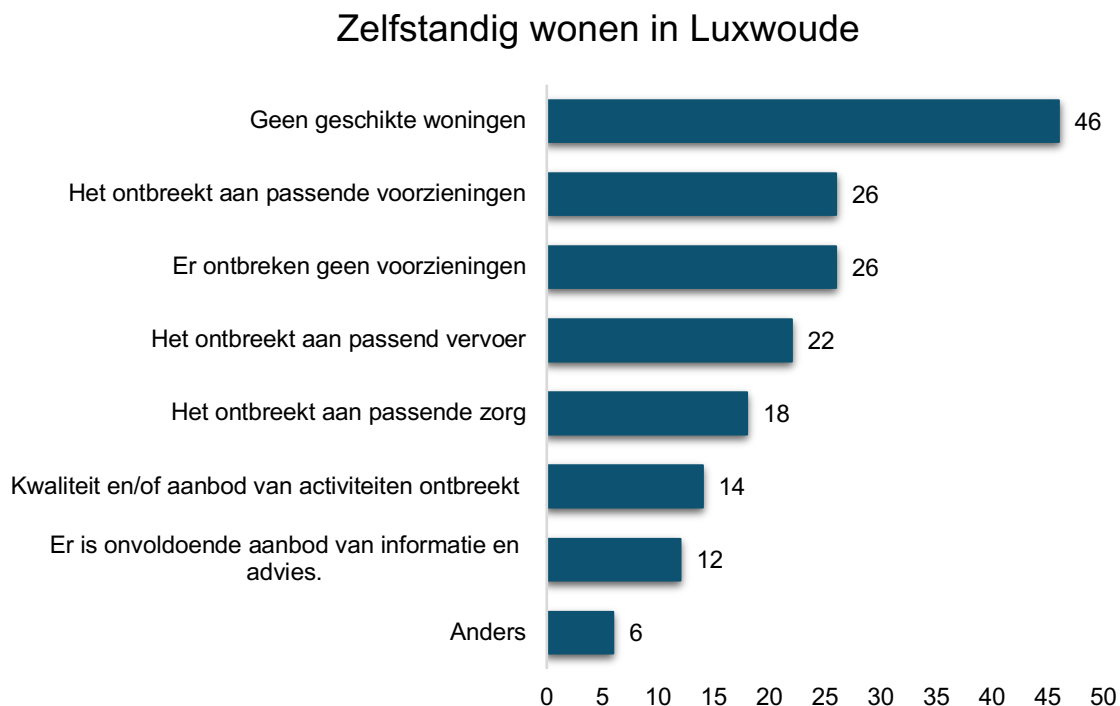
13% van de respondenten geeft aan zich wel eens eenzaam te voelen. In de analyse is geen oververtegenwoordiging van een bepaalde leeftijdscategorie te zien in Luxwoude. 88% van de respondenten geeft aan dat het Multifunctioneel Centrum onmisbaar is voor het dorp. Tijdens het dorpsgesprek geven aanwezigen aan dat er veel activiteiten worden georganiseerd in het dorps huis, zoals biljart, linedance, een breiclub, kaarten en knutselen en er is een boekenkast (minibieb). 73% vindt niet dat het dorp meer toerisme aan moet trekken.

6 Zorg in Luxwoude

In dit hoofdstuk wordt gekeken naar de mogelijkheden voor zelfstandig wonen in Luxwoude voor oudere mensen en mensen met een beperking. Daarnaast zijn respondenten bevraagd op waar zij zich toe wenden wanneer zij vragen hebben over bepaalde thema's.

6.1 Zelfstandig wonen in Luxwoude

Respondenten geven aan dat het in Luxwoude ontbreekt aan geschikte woningen (46%) voor oudere mensen of mensen met een beperking. Daarna worden ook passende voorzieningen (26%) genoemd. Nog eens 26% geeft aan dat er geen voorzieningen missen voor oudere mensen of mensen met een beperking in Luxwoude. Bij 'anders' noemen respondenten een goed centrum (of huisvesting) voor ouderen.

“De overwegende basishouding in de samenleving waarbij iedereen, met of zonder beperking, lichamelijk of geestelijk, aan alle gemeenschappelijk verkeer en activiteiten deel kan nemen wordt gemist.”

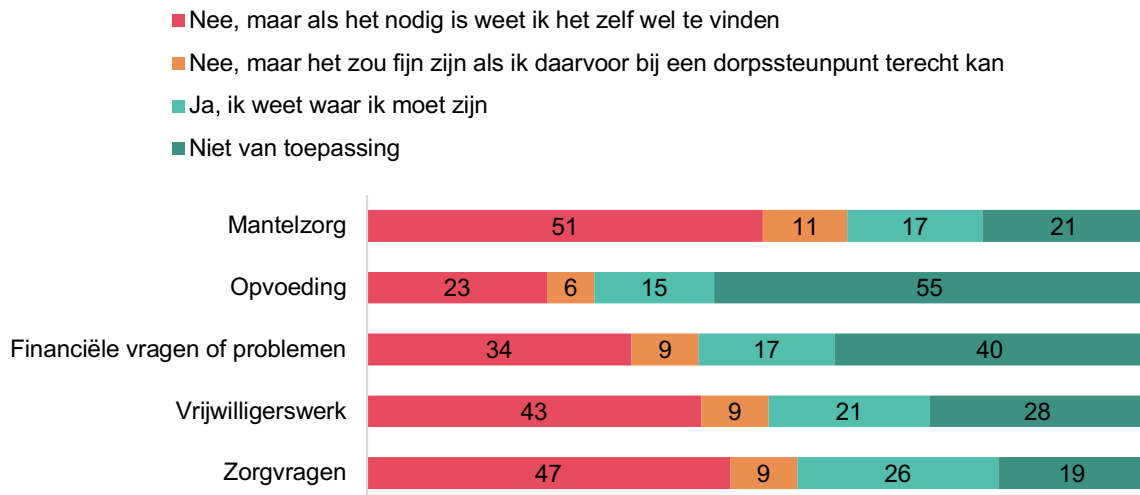
(Quote respondent dorpspiegels)

6.2 Ondersteuningsmogelijkheden in Luxwoude en de gemeente

Vraag & antwoord

De meeste respondenten geven aan op dit moment nog niet precies te weten waar zij met bepaalde vragen terecht te kunnen. Maar zij weten dit zelf wel te vinden, mocht dit nodig zijn. Daarnaast weet een aanzienlijk deel van de respondenten al wel waar zij moeten zijn.

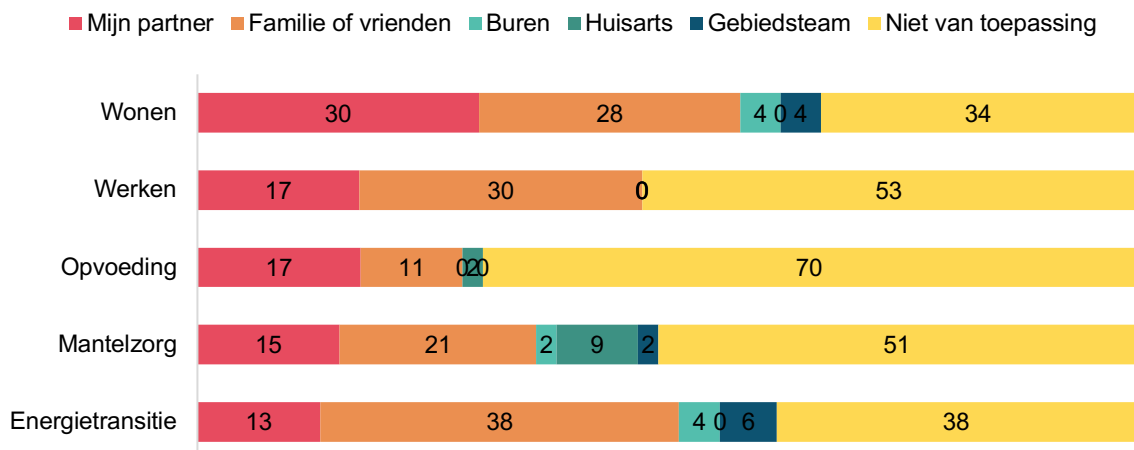
Is bekend waar inwoners met vragen terecht kunnen?

Wie heeft het antwoord?

Wanneer van toepassing, worden de meeste vragen in eerste instantie binnen de eigen omgeving gesteld. Respondenten gaan hierover het gesprek aan met hun partner, familie of vrienden.

Wie heeft het antwoord?

7 Nabranders

Aan het einde van de vragenlijst kregen respondenten de mogelijkheid om aan te geven of zij nog onderwerpen gemist hebben of dat zij nog iets anders kwijt willen. In dit hoofdstuk beschrijven we de belangrijkste onderwerpen die uit de antwoorden naar voren komen.

1. **Verkeersveiligheid** wordt zowel in de vragenlijst als tijdens het dorpsgesprek genoemd als een belangrijk thema. Dit wordt met name in relatie tot de fusie van de scholen genoemd. Respondenten vinden dat er een veilige oversteekplaats voor de schoolgaande kinderen gecreëerd worden (over de Hegedyk). De kinderen moeten hier straks langs fietsen als ze in Langezwaag naar school gaan. En hier wordt erg hard gereden volgens de respondenten: *“Er zijn net metingen gedaan hoe het staat met de veiligheid. Daarna wordt er actie ingezet, maar dat zal nog niet zijn als de kinderen in september naar school gaan.”*

Ook de kwaliteit en veiligheid van de Alde Leane wordt genoemd: *“Te smal, geen trottoirs, gevaarlijk voor spelende kinderen en voetgangers, slechte afwatering, weinig ruimte voor geparkeerde auto’s.”* En ook De Haudmare wordt benoemd als een slecht onderhouden weg.

2. **Woningbouw** is belangrijk voor de respondenten voor de doorstroom en het behoud van jongeren en ouderen in het dorp. Dit is een belangrijk punt voor het leefbaar houden van het dorp. Ook vragen respondenten zich af wat er gebeurt met het gebouw van de school. Heeft het dorp daar inspraak bij? Of ligt er al een plan?
3. **Geluidsoverlast** van de A7 in het dorp. Er wordt aangegeven dat een geluidswal een oplossing zou kunnen zijn.
4. **Onderhoud** van het groen. Tijdens het dorpsgesprek geven aanwezigen aan dat het wandelpad in het park is aangepakt, maar daar blijft nog steeds water op staan. Ook blijft het overgroeien met bramen en mensen dumpen er hun afval volgens aanwezigen van het dorpsgesprek.
5. Er zijn verschillende opmerkingen over **de gemeente** gemaakt. Het is bij een respondent niet duidelijk wat het gebiedsteam is. De suggestie wordt gegeven hier duidelijker over te communiceren. Ook zijn er zorgen over het geldtekort van de gemeente en de invloed die dit heeft op de leefbaarheid: *“De besluitvorming in Beetsterzwaag is traag, evenals het ‘out of the box’ denken en kijken naar mogelijkheden hoe zaken wel kunnen.”* Ook hebben respondenten behoefte aan duidelijkheid over de zeggenschap van dorpsbewoners over hun dorp, de rol van Plaatselijk Belang hierin en de ondersteuning of begrenzing die hierin vanuit de gemeente mogelijk is.

